

MAAPALLO PUUN LATVASSA

AFRIKKALAISIA KIRJOITUKSIA

Toimittanut ja suomentanut

KATRIINA RANNE

Gaudeamus

Kertomuksen *Ihmeitä tekevä lapsi* on suomentanut Leena Krohn.

Kansi: Pekka Krankka

Kannen maalaus: Ronex Ahimbisibwe, *In the Name of Survival* (2008)

Etusisäkannen kartta: Hannu Linkola

Suomen tietokirjailijat ry on tukenut teoksen kirjoittamista ja Yle tekstien suomentamista.

The editor and the publisher are grateful to the authors and their representants who have given permission for the use of copyright material. Every effort has been made to identify the copyright owners of all the material and obtain permission to use it; the publishers trust their apologies will be accepted for any errors or omissions. Notification of any additions or corrections that should be incorporated in this volume are greatly appreciated.

Copyright © 2024 Tekijä & Gaudeamus
Suomennosten alkutekstien tiedot löytyvät viitteestä kunkin tekstin lopusta.

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

KL 11, 29,9, 80.2 • UDK 1, 29, 894.541

ISBN 978-952-345-262-6

Painopaikka: Tallinna Raamatutrükikoja OÜ, Tallinna 2024

Sisällys

Lukijalle	7
Luomiskertomuksia	15
<i>Miten maailma luotiin maitopisarasta</i>	25
<i>Sana</i>	27
<i>Bumba oksentaa maailmankaikkeuden</i>	33
<i>Goha ja kolo, josta ihminen tuli</i>	35
<i>Miksi taivas on kaukana</i>	37
<i>Taivas ja nainen</i>	38
<i>Miten Kuu sai lapseksen maan</i>	40
<i>Kalojen synty</i>	43
<i>Miten Jumala vetäytyi maailmasta</i>	45
<i>Kapina Jumalaa vastaan</i>	54
<i>Mpacan hyvin pitkä kynsi</i>	59
<i>Nainen, joka yritti vaihtaa kohtalonsa</i>	61
<i>Kameleontti ja lisko</i>	81
<i>Rupikonna</i>	82
<i>Kilpikonna, ihmisiä ja kiviä</i>	83
<i>Ihmisen tottelemattomuus</i>	85
<i>Elämän taimi</i>	87
<i>Vesiruukku ja kori</i>	88
<i>Kielletty hedelmä</i>	89

Joruba-myytit.....	91
Maan luominen	95
Obatala ja Oduduwa	96
Ihmisen luominen	97
Orja tuhoaa Obatalan	98
Obatala menettää silmänsä.....	99
Taivaaseen sidotut kettingit	100
Oranmiyan.....	102
Kongolainen eepos	105
Mwindo-eepos	115
Etiopialainen legenda	231
Ihmeitä tekevä lapsi – etiopialainen legenda	237
Säkeitä suurista kysymyksistä	255
Esipuhe	259
Aika auringon mukaan.....	262
Yöaika	264
Aika kuukausien mukaan	265
Al-Inkishafi.....	266
"Jumalan pelko on tiedon alku" – Tienvarsimainos, Liwaladzin kylä, Malawi	282
Kalaharin leirintäalue	283
Otteita nykyromaneista	285
Otteita romaanista Nagona.....	293
Ote romaanista Mzingile	299
Otteita romaanista Doomi Golo.....	301
Lähteet.....	312
Toimittaja ja suomentaja	317